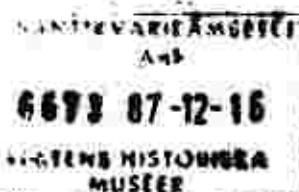

Kopia

RAÄ

Gotlands Fornsal
Byggnadsnämnden
Kulturnämnden
Inskrivningsmyndigheten
Länsantikvarien
Akten

Byggnadsminnesförklaring av Ferd Petterssons Mekaniska Verkstad i Eksta, Prästgården 1:5 i Eksta socken, Gotlands kommun

./.
Byggnadsminnesförklaringen av ovan angivna fastighet skall gälla verkstadsanläggningens samtliga byggnader med tillhörande tomtområde, se bifogad karta och avse byggnadernas exteriörer och interiörer.

Ferd Petterssons Mekaniska Verkstad nära kyrkan i Eksta var under 1900-talets första tredjedel Gotlands största och modernaste anläggning av sitt slag. Efter ägarens död 1938 trappades verksamheten ned och har nu legat stilla under många år.

Anläggningen består av 9 byggnader, samtliga uppförda i resvirke, utom gamla manbyggningen som har en bulstomme, täckta med liggande panel och försedda med papp- eller spåntak. Väggarnas paneler är faluröda, utom manbyggningens som är blå. Snickerierna är ockragula. Uppmättningsritningar och situationsplan över anläggningen är gjorda av Per Jyllnor 1986-05-20.

Huvudbyggnaden är verkstaden, byggd i 2 etapper och innehållande fullständigt snickeri-, smides- och verkstadsmekaniska enheter, jämte kontor samt lagerutrymmen och ett mindre bostadsrum på vinden. Samtliga maskiner, verktyg, redskap, reservdelslager m m finns i behåll. Vidare finns maskinhus bl a innehållande en av Sveriges äldsta och största dieslar i gångbart skick. Mellan nämnda byggnader står en lokomobil. Dessa byggnader restaurerades 1986-1987.

Intill maskinhuset finns ett såghus innehållande sågverk med kap, spånt, hyvel, spånsåg samt kvarn med 3 stenar. Norr om maskinhuset ligger ett dushus, som även tjänat som förvaringslokal. Bredvid dushuset står en mindre lackeringsbod. Ett komplicerat kraftöverföringssystem med remdrift förbinder de olika byggnaderna.

1987-12-07

11.392-1229-87

Bakom såghuset finns ett stall och garage för besökande. Till anläggningen hör även den äldre bostaden, en parstuga med köks- och brygghusbakbygge. Till denna hör en ladugård för en mindre kreatursbesättning. Ute vid vägen står ett litet pumphus för bränsle. Spjäl- och slanstaket omger delvis verkstaden.

Eftersom Ferd Petterssons Mekaniska Verkstad i Eksta bevarar egenarten hos gången tids byggnadsskick och med hänsyn därtill är att anse som synnerligen märklig, förklarar länsstyrelsen med stöd av 1 § lagen om byggnadsminnen (SFS 1960:690; 1976:440) denna anläggning för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar enligt 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter:

- 1 Byggnaderna får inte rivas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
- 2 I byggnadernas inre får inte göras ingrepp i eller ändring av rumsindelning eller ursprunglig fast inredning.
- 3 I byggnadernas yttre och inre får inte göras ingrepp i eller ändring av bärande konstruktioner, maskiner eller annan utrustning.
- 4 Byggnaderna skall underhållas så de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
- 5 Det omgivande markområdet skall hållas i sådant skick, att byggnadernas utseende och karaktär inte förvanskas.

Länsantikvarien lämnar råd och anvisningar om vård och underhåll.

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföreskrifter anses nödvändig för att byggnaderna skall vara till nytta, eller om sådan ändring annars kan anses befogad, av särskilda skäl, får länsstyrelsen enligt 3 § byggnadsminneslagen meddela tillstånd härtill.

Enligt 14 § tredje stycket samma lag gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

./.

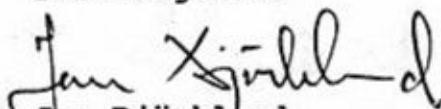
Detta beslut kan överklagas hos kammarrätten, se bilaga formulär B.

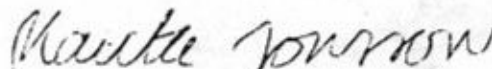
1987-12-07

11.392-1229-87

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet har deltagit landshövdingens ställföreträdare, länsrådet Jan Björklund, jämte ledamöterna Henning Bogren, Eric Carlsson, Torsten Frölich, Torsten Gustafsson, Fred Henningson, Bertil Jakobson, Jan Lundgren, Per-Axel Nilsson, Lennart Petersson, Ulla Pettersson, Yngve Pettersson, Lennart Swegler och Bertil Wiberg.

I den slutliga handläggningen har även deltagit länsarkitekten Peter Ringborg, tf förste länsassessorn Margareta Warholm och länsantikvarien Marita Jonsson, föredragande.

Jan Björklund

Marita Jonsson

